

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Kapcsolódó módosító javaslat

Katona Béla

az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján *a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról* szóló T/10877. számú törvényjavaslatához - a T/10877/39. számú módosító javaslatához kapcsolódva - a következő

k a p c s o l ó d ó m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

A törvényjavaslat 1. § ában az Ftv. 5. §-ának (6) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(6) A kiemelkedő színvonalú képzést nyújtó, a tudományos életben elismert, az Európai Kutatási Térségkutatási tevékenységéhez kapcsolódó egyetem [– a Magyar Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Kormány) által meghatározott feltételekkel –] ez e törvényben meghatározott feltételekkel „kutatóegyetem” minősítést kaphat. A „kutatóegyetem” jelentős hazai és nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet végez, amelynek eredményét az oktatásba közvetíti, a tehetséggondozást a képzés minden szintjén kiemelt feladatként végzi, kiemelkedő teljesítményt nyújt a doktori képzés területén, valamint mind a kutatás, mind a képzés területén széleskörű nemzetközi együttműködéssel rendelkezik.”

Általános indokolás

Az Országgyűlésnek 2009. október 9. napján benyújtott és T/10877 számon tárgysorozatba vett, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosítására irányuló törvényjavaslat előkészítése során sérültek a jogalkotás általános és kifejezetten a felsőoktatásra vonatkozó kezdeményezésekre megalkotott elvei.

A jogalkotásról 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) ugyanis világosan rögzíti, hogy jogszabályt akkor kell alkotni, ha a társadalmi-gazdasági viszonyok változása, az állampolgári jogok és köteleességek rendezése, az érdekösszeütközések feloldása azt szükségessé teszi (Jat. 17. §).

A Jat. azt is előírja, hogy a jogszabály megalkotása előtt – a tudomány eredményeire támaszkodva – elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és köteleességek érvényesülését, az érdekösszeütközések feloldásának a

lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell [Jat. 18. § (1) bek.].

További előírás, hogy a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan és közérthetően kell megszövegezni [Jat. 18. § (1) bek.].

A törvényjavaslat számos olyan módosítást foglal magába, amelyek esetében sem a társadalmi-gazdasági viszonyok változásáról, sem az állampolgári jogok és köteleességek rendezetlenségéről, sem feloldásra váró érdekösszeütközésről nem beszélhetünk.

Egyértelműen látható azonban, hogy a törvényjavaslat több eleme vonatkozásában legalábbis nem kellő alapossgal és mélységben vizsgálta a kezdeményező a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. A javaslat egyes elemeiről ugyanis egyértelműen kijelenthető, hogy a felsőoktatási intézmények azokat végrehajtani nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán tudják.

A törvényjavaslat számos olyan, éppen csak, hogy kialakult működési körülményt változtat meg alapjaiban, amelyek esetében az előterjesztő még csak nem is valószínűsítette, hogy azok a felsőoktatás hatékonyságát szolgálják, illetve érdemben hozzájárulnak az intézményi működés minőségfejlesztéséhez.

Éppen ezért nem mondható el a törvényjavaslatról az sem, hogy az a tudomány eredményeire támaszkodva készült volna el.

Ugyanakkor a törvényjavaslat előterjesztése során – legjobb tudomásom szerint – egyik, az Ftv.-ben felsorolt testület véleményének megismerésére, számukra a véleményezés biztosítására nem került sor. A törvényjavaslat indokolásában legalábbis nem szerepel erre vonatkozó adat.

Ez azért aggályos, mert az Ftv. három felsőoktatási testület számára is biztosítja a jogot a felsőoktatást szabályozó törvények és rendeletek tervezeteinek véleményezéséhez.

Az Ftv. 109. § (2) bekezdése szerint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, az Ftv. 112. § (5) bekezdése szerint a Felsőoktatási és Tudományos Tanács egyaránt véleményezi a felsőoktatásról szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei, illetve a felsőoktatást szabályozó miniszteri rendeletek tervezeteit.

Az Ftv. 114. § (1) bekezdése megadja a jogot a Magyar Rektori Konferencia számára, hogy a felsőoktatás rendszerének működésével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt nyilvánítsa, javaslatot tegyen a döntéshozó, illetve a döntés előkészítője részére.

Az, hogy ezen testületek nem élhettek véleményezési jogukkal – azon túl, hogy a törvényjavaslat szakmai megalapozottságát és végrehajthatóságát alapvetően kérdőjelezi meg – sérti az Ftv. rendelkezéseit.

Különösen azért aggályos ez az eljárás, mert a törvényjavaslat közel tíz jelentős jogintézményt érint és emellett számos egyéb kisebb módosítást tartalmaz.

Részletes indoklás

A kutatóegyetemekre vonatkozó szabályozás régi adóssága a kormánynak, azonban az a mód, amellyel ezt most pótolni kívánja, teljes mértékben elfogadhatatlan.

A törvényjavaslat az Ftv. 5. § egyetlen bekezdéssel történő kiegészítésével, valamint a finanszírozási szabályok között a pályázati úton adható támogatások újabb jogcímeiként való megjelenítésével kívánja a kutatóegyetemeket Magyarországon kijelölni.

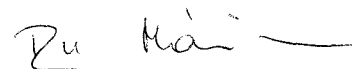
Különösen aggályos, hogy a törvényjavaslat a törvényi szabályozás helyett a kormány számára kíván rendeletalkotási jogot biztosítani abban a kérdésben is, hogy mely intézmény tekinthető „kiemelkedő színvonalú képzést nyújtó, a tudományos életben elismert, az Európai Kutatási Térségkutatási tevékenységéhez kapcsolódó” egyetemnek. Ugyancsak problémás, hogy pontosan milyen szempontok alapján vizsgálja majd a kormány, hogy milyen és mennyire jelentős hazai és nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet végez a kutatóegyetem, miként lehet ellenőrizni és elbírálni az előzőekben írt tevékenység eredményének az oktatásba közvetítését, a tehetséggondozás és a doktori képzés színvonalát, valamint a kutatás és a képzés területén nemzetközi együttműködési vonatkozásait.

E kérdéseket törvényi szinten kell rögzíteni, így csökkentve az ad-hoc igényekhez igazodó módosítások lehetőségét.

Budapest, 2009. november 6.

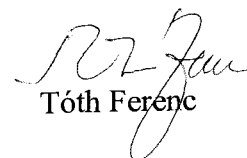
Pánczél Károly

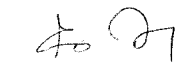
Révész Máriusz

Dr. Pósz László

Tóth Ferenc

Zsigó Róbert

Cseresnyés Réter

Dr. Hoffmann Rózsa

Kuzma László